

Реалізація означених напрямів може бути забезпечена впровадженням необхідних умов, зокрема: орієнтованість на цінності здоров'я і як наслідок визнання здоров'язбережувальної компетентності однією з важливих складових загальної; формування здоров'язбережувальної компетентності із застосуванням інноваційних освітніх технологій; використання міжпредметних зв'язків, впровадження навчальних предметів (спецкурсів, спецсеминарів тощо), орієнтованих на виховання культури здоров'я особистості; налагодження тісного зв'язку між теоретичною підготовкою та практичною реалізацією набутих професійних знань та умінь у сфері здоров'язбереження.

Література:

1. Воронін Д.Є. Здоров'язберігаюча компетентність студента в соціально-педагогічному аспекті / Д.Є. Воронін // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2006. – № 2. – С. 25-28.
2. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / заг. ред. О.В. Овчарук. – К. : «К.І.С.», 2004. – 112 с.
3. Левінець Н. Впровадження здоров'язберігаючих технологій як актуальний напрям сучасної дошкільної освіти [Електронний ресурс] / Н. Левінець // Вісник інституту розвитку дитини. Зб. наук. праць. – Серія: Філософія. Педагогіка. Психологія. – Вип. 16. – К., 2011. – Режим доступу: http://archive.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/VIrd/2011_16/Pdf/18.pdf

УДК: 372.881.111.12

*Хома Ольга Михайлівна,
Томей Руслана Іванівна
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна*

ФОРМУВАННЯ У ПЕРШОКЛАСНИКІВ ЗНАНЬ ПРО МОВУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРАМОТИ

Одним із пріоритетних завдань, визначених Національною доктриною розвитку освіти в Україні, є створення передумов для виховання компетентної особистості, здатної творчо мислити, гнучко реагувати на зміни в умовах перебудови всіх сфер життєдіяльності суспільства. У зв'язку з цим нині відбувається модернізація початкової освіти та вироблення новітніх концепцій виховання і навчання. Відповідно до мети і завдань початкової освіти сучасний школяр повинен вільно і досконало володіти українською мовою як засобом спілкування, вираження власної думки, творчості. У Державному стандарті початкової загальної освіти галузі «Мови і літератури»[1] одним із основних завдань вивчення української мови передбачено вироблення в учнів мотивації навчання, що підпорядковується вихованню мовленнєвої особистості, яка свідомо володіє усною й писемною формами мовлення.

У процесі навчання грамоти в учнів формуються такі вміння і навички, які мають основоположне значення для подальшого успішного навчання. М.Вашуленко, О.Вашуленко, М.Захарійчук та ін. розроблено методи і прийоми навчання, однак, враховуючи нові підходи, необхідно модернізувати традиційні методи навчання і досліджувати інноваційні. Знайомляться з такими мовними поняттями: слово, речення, звук, склад, наголос. Провідним методом навчання грамоти є звуковий аналітико-синтетичний, що супроводжується прийомами аналізу і синтезу[2]. Окрім нього, застосовуються й інші. Серед них:

Метод спостереження й аналізу мовних явищ із застосуванням прийому імітації. Він передбачає спостереження й осмислення зв'язку між мовними фактами. Цей метод застосовується в процесі вивчення тем: поняття про звуки, голосний і приголосний звуки, склад, наголос, речення. Наприклад, поняття «голосні звуки» формуємо таким чином. «Уявімо собі, що ми у лісі, Тихо-тихо, дерево за деревом і ми заблукали. Нам треба допомоги. Гукаємо ось так: а, у, о, е, и, і. Тепер ви за мною можемо вимовити ці звуки ще голосніше (тихіше).» «Такі звуки, які утворюються за допомогою голосу, називаються голосними.»

Евристична бесіда. Її мета: збудження запитаннями інтересу до теми; створення мотивації навчання; розвиток пізнавальної активності учнів, комунікативних умінь і навичок. Цей метод застосовується тоді, коли в учнів є певні знання.

Робота з підручником. Робота з підручником передбачає удосконалення умінь та навичок звуковимови, складання речень тощо. План уроку. Тема. Звуки [р], [р'], позначення їх буквою Рр («ер»).

Етап. Закріплення вивченого матеріалу.

Робота з Букварем.

1. Звуковий аналіз слів «риба», «краб», «горіх» з опорою на схеми, подані в підручнику. 2. Читання прямих і обернених складів у будиночках. 3. Гра «Злетимо на ракеті». Читання складів у віконцях ракети. Звуко-буквенний аналіз слова «ракета». 4. Читання слів, поданих у підручнику в аналітико-синтетичній формі (кора, нора, рана, рано). 5. Читання слів у стовпчиках. 6. Робота з розвитку мовлення.

Метод вправ. Він передбачає засвоєння й удосконалення знань, мовленнєвих умінь та навичок у практичній роботі. У 1 класі переважає списування слів, речень, текстів (дослівне, вибіркове, творче).

Метод гри. Уся навчальна робота з навчання грамоти повинна ґрунтуватися на принципі гра-навчання, гра-виховання, оскільки в цьому віці гра для дітей – серйозна діяльність. Заняття, на яких діти оволодівають звуковою системою рідної мови, як і інші, перетворюються в цікаві вправи ігрового характеру. Наприклад, ігри добукварного періоду

Гра «Так-ні».

Мета: узагальнити знання про слово, речення; збагачувати усне мовлення учнів, формувати в учнів вміння сприймати речення як синтаксичну одиницю.

Хід гри

Вчитель говорить слова:

– Зіграти хочеться мені з тобою в гру «Чи так чи ні?» тобі питання задаю – готуй же відповідь свою!

У дітей є сигнальні картки зеленого та червоного кольору, якщо «так» – зелена, якщо «ні» – червона. 1. Я люблю свою Україну. (У цьому реченні 5 слів?). 2. Я живу на Закарпатті (Це речення складається із 3 слів?). 3. У слові «Латориця» три склади?

Гра «Сплети вінок для мами».

Мета: формувати у дітей уміння розрізняти м'які приголосні та тверді.

На дошці малюнки дівчинки Оксанки та хлопчика Іванка; квітів.

Учитель говорить слова:

– Оксанка та Іванко збирають букет для мами. Але Оксанка може брати тільки квіти, назви яких починаються з м'яких приголосних. А Іванко – назви яких починаються з твердих приголосних. Допоможіть дітям. Оксанці допомагають дівчатка, а Іванкові – хлопчики.

Учні складають віночок.

Таким чином, учні першого класу засвоюють мовний матеріал на основі спостереження за мовними явищами, прийомами аналізу і синтезу.

Література:

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова освіта. – №18. – травень, 2011. – С. 8-30.

2. Методика навчання української мови в початковій школі: навч.-метод. посіб. для студ. вищих навчальних закладів / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2012. – 364 с.

УДК 159.923.5

Шевцова Олена Михайлівна

*Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

АУТОПСИХОЛОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ФАКТОР ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ

Одним із ключових завдань на етапі професійної підготовки фахових психологів постає сприяння розвитку суб'єктності особистості та професіоналізму діяльності. Суб'єктність особистості в контексті професійної діяльності фахівців соціономічної сфери, зокрема психологів, розглядається нами як професійно важлива, особлива інтегративна якість, що вміщує в собі і проявляється через спроможність особистості як суб'єкта розвивати, впорядкувати, оцінювати, контролювати, корегувати власну довільну активність. Одночасно з розвитком суб'єктності майбутній фахівець має набувати аутопсихологічну компетентність, яка є засадничою задля особистісно-професійного розвитку і досягнення професіоналізму в професіях соціального спрямування.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>